

4.2. OXIGÉNTARTALMÚ SZERVES VEGYÜLETEK

	A vegyület neve (köznapi és szabályos)	Acilcsoportjának neve (h: csak hagyományos)	Savmaradékának neve (h: csak hagyományos)
		<i>alkanol</i>	<i>alkanát</i>
C_3H_7COOH	vajasar butánsav	butiril, butanoil	butirát, butanoát
$C_{15}H_{31}COOH$	palmitinsav hexadekánsav	palmitil hexadekanol	palmitát hexadekanát
$C_{17}H_{35}COOH$	sztéarnsav octadekánsav	sztearil octadekanol	sztearát octadekanát
$(COOH)_2$	oxálsav, szíkásav etanidikar	h: oxalil	h: oxalát
$C_{17}H_{33}COOH$	olajsav, cisz-oktadec-9-énsav	h: oleil	h: oleát
C_6H_5COOH	benzoesav benzén-karbon sav	h: benzoil	h: benzoát elminősít butánsav
$CH_3-\overset{*}{CH}-COOH$ <small>OH</small>	tejsav 2-hidroxipropan sav (2-hidroxipropion sav)		h: laktát
$\begin{array}{c} COOH \\ \\ \text{C}_6\text{H}_5-\text{OH} \end{array}$	szalicilsav 2-hidroxibenzosav		h: salicilát befutt régen gyógyzer volt
$\begin{array}{c} COOH \\ \\ \text{CH}-\text{OH} \\ \\ \text{CH}-\text{OH} \\ \\ COOH \end{array}$	borkásav 2β -dihidroxi-butánsav		h: tartarát
$CH_3-\overset{ }{C}-COOH$ <small>O</small>	2-oxopropánsav (2-ketopropánsav) piruvólisav !!		h: piruvát

4.2. OXIGÉNTARTALMÚ SZERVES VEGYÜLETEK

- az ecetsav reakciójavízzel (a sav-bázis párok feltüntetésével):

- az ecetsav reakciója szódabikarbónával (NaHCO_3):

- az ecetsav reakciója NaOH -dal:

A szappanok

- a nagy szénatomszámú karbonsavak (ún. zsírsavak) kálium- és nátrium-sói, például a nátrium-sztearát és a nátrium-palmitát képlete:

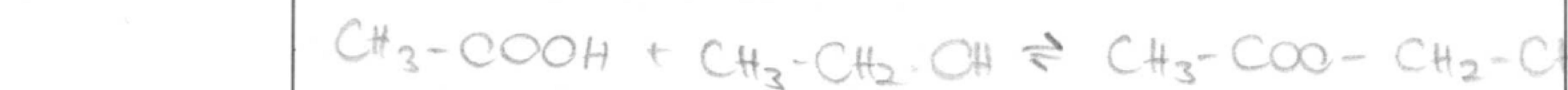
Na-palmitát

Na-sztearát

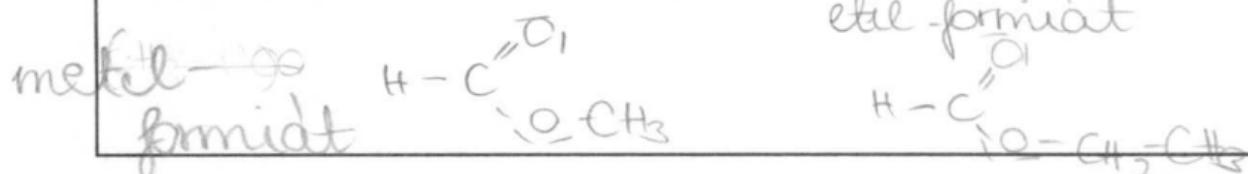
- karbonsavészterek, például az ecetsav és az etil-alkohol reakciója:

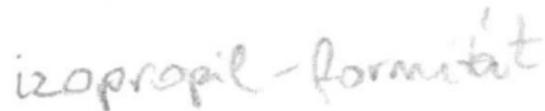
4. SZERVES KÉMIA

- az ecetsavval és a propánsavval konstitúciós izomer észterek konstitúciója és elnevezése:

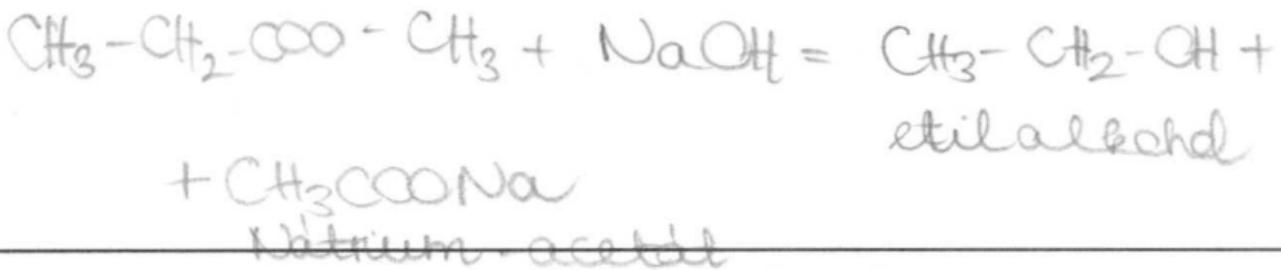
- a vajsavval konstitúciós izomer észterek elnevezése:

Hidi

- az etil-acetát lúgos hidrolízisének (NaOH-dal történő elszappanosításának) egyenlete és a termékek megnevezése:

- a glicerin-trisztearát (vagy más néven trisztearin) NaOH-dal történő elszappanosításának egyenlete és a termékek megnevezése:

